

Szakértői vélemény

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata által kiírt „*Műszaki ellenőri feladatok ellátása*” tárgyú közbeszerzési eljárás nyomán kötött, a magasépítési beruházásokhoz kapcsolódó szerződés módosításához

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 122. § (7) bekezdés a) pont alapján megindított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás nyomán kötött szerződés második módosítására kerül sor, mely módosítás a szerződés teljesítésének elszámolásával kapcsolatban merült fel, ugyanis a „Budapest, VII. kerület Dohány utca 22-24. szám alatt található I. emeleti ingatlanrész felújítása”, valamint a „Budapest, VII. Erzsébetváros, Rózsa utca 8. szám alatt irattár kialakítása, benne a gördíthető irattári szekrények beszerzése és beépítése” tárgyú magasépítési munkák műszaki ellenőrzése a kivitelezések elhúzódása miatt áthúzódott 2015. évre.

Jelen közbeszerzési eljárás a fenti hatályos Kbt. szerint került lefolytatásra, amely a korábbi szabályozással szemben kevesebb, illetve más korlátot állít a szerződésmódosítás elé. A Kbt. 132. §-a ugyanis a következőt tartalmazza:

„(1) *A felek nem módosíthatják a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetve az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha*

a) a módosítás olyan feltételeket határoz meg, amelyek ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét, vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna; vagy

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest új elemre terjeszti ki.

(2) *Az (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel fennállását nem kell vizsgálni, ha a szerződés módosítása olyan körülmény miatt vált szükségessé, amely a szerződéskötést követően – a szerződéskötéskor előre nem látható okból merült fel és a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti. Ha a szerződés olyan eleme változik a módosítás eredményeként, amely a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelésének [63. § (4) bekezdés] alapjául szolgált, az ajánlatkérő köteles az eljárásban részt vett minden ajánlattevőt a módosításról és annak részletes indokairól értesíteni.*

(3) *Az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a szerződésben foglalt eredeti ellenérték 5%-ot meghaladó növekedését minden esetben úgy kell tekinteni, hogy az a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára megváltoztatja.”*

A hatályos törvény tehát a szerződésmódosítás korlátait határozza meg, mely azt jelenti, hogy ha a Kbt. 132. § (1) bekezdésében foglalt feltételek nem valósulnak meg, akkor lehetőség nyílik a szerződés módosítására. Ennek megfelelően a törvény úgy rendelkezik, hogy a felek nem módosíthatják a közbeszerzési szerződésnek a felhívás, a dokumentáció feltételei, illetve az ajánlat tartalma alapján meghatározott részét, ha az a verseny tisztaságával nem összeegyeztethető [a) pont], vagy ha a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára megváltoztatja [b) pont], tehát a nyertes ajánlattevő gazdaságilag kedvezőbb helyzetbe kerül (pl. olyan áremelkedés esetében, amely a nyertes ajánlattevő számára – nem jelentéktelen – gazdaságilag előnyt hoz, tartozásnak, biztosíték nyújtásának elengedése stb.)

vagy a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződéses szolgáltatáshoz képest új elemre terjeszti ki [c) pont].

A Kbt. 132. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel igazából azt az esetet tiltja, ha a szerződő felek a szerződésnek a felhívás, dokumentáció vagy az ajánlat által meghatározott elemét a verseny tisztaságával nem összeegyeztethető módon akarják módosítani. E ponthoz kapcsolódóan a Kbt. 132. § (2) bekezdés kimondja, hogy nem kell az ebben a pontban szereplő feltételt vizsgálni, ha a módosítás előre nem látható körülmény miatt merült fel, s ez a körülmény valamely fél jogos érdekét sérti.

Véleményem szerint az építési beruházások elhúzódása miatt az azokhoz kapcsolódó műszaki ellenőrzés elszámolásának kiegészítése semmiképpen sem sérti a Kbt. 132. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat, a nyertes ajánlattevőt nem hozza előnyösebb helyzetbe a többi ajánlattevőnél, különös tekintettel arra, hogy az elvégzett munkáért a megbízottat díj illet meg, mely jog független attól, hogy annak elszámolására milyen szabályok szerepelnek a szerződésben. Erre tekintettel az előre nem láthatóságot már nem kell vizsgálni, de megállapítható, hogy az is fennáll, hiszen a legnagyobb gondosság mellett sem lehetett előre látni, hogy egyes beruházások időtartama ennyire el fog húzódní.

A fentiekből kitűnik, hogy jelen szerződésmódosítás nem ütközik a Kbt. 132. § (1) bekezdés a) pontjába, azaz nem merül fel semmilyen olyan körülmény, mely a verseny tisztaságát befolyásolta volna.

Álláspontom szerint a szerződésmódosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát nem változtatja meg a nyertes ajánlattevő javára. A Kbt. 132. § (3) bekezdése ugyanis azt mondja ki, hogy „*a szerződésben foglalt eredeti ellenérték 5%-ot meghaladó növekedését minden esetben úgy kell tekinteni, hogy az a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára megváltoztatja*”. Jelen esetben ez nem valósul meg, hiszen a szerződéses ár nem módosul.

Minthogy a szerződésmódosítás a szerződés tárgyát, a műszaki ellenőri feladatokat nem érinti, tehát a szerződésmódosítással összefüggésben nem áll fenn a Kbt. 132. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kizáró körülmény.

Mindez azt jelenti, hogy a szerződésmódosítás nem ütközik a Kbt. 132. § (1) bekezdésében foglalt korlátok egyikébe sem, azaz a szerződésmódosítás jogszerű.

Budapest, 2015. május 11.

dr. Tóth Csaba
hivatalos közbeszerzési tanácsadó